

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprava 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljeno na dom 12 Din / Oglaš po ceniku / Oglaš
vpremla tudi oglasni oddetek "Jutra" v Ljubljani / Poštni številni račun št. 11400

VZROKI IN POSLEDICE ZADNJIH DOGODKOV.

namreč, da se mora svet zahvaliti samo avstrijskim socialnim demokratom, da je bilo odkrito italijansko tihotapljenje orožja na Madžarsko in razkrinkano vse, kar je bilo s tem v zvezi, posebno v zvezi z Avstrijo. Dollfussu so morali biti socialni demokrati skrajno neljubi že zaradi neprijetnosti, ki so mu jih s tem napravili. Najhujše je pa bilo zanj to, da jih je moral mirno pustiti v parlamentu in v glavnem mestu, ker bi z razpisom novih volitev podrl svoj položaj bolj kakor položaj socialnih demokratov. Ta usodna zagata je postala za Dollfusovo vlado še neznosnejša po krizi v parlamentarnem predsedstvu, ko so zaradi debate o stavki železničarjev demisionirali predsednik in oba podpredsednika ter po zmagi Hitlerja v Nemčiji, ko so pričeli bežati v Avstrijo številni socialni demokrati, komunisti in Židje na eni strani, na drugi so pa oholo dvignili glave domači narodni socialisti. Zaradi krize predsedstva je nastalo v tej instituciji sploh brezpravno stanje, ker ni bilo nikogar več, ki bi imel formalno pravico sklicati sejo.

Vladi dr. Dollfussa sta zato ostali samo dve možnosti: **demisionirati ali polastiti se oblasti za vsako ceno.** Zmagalo je drugo, vabljuješe stremljenje, kajti s **prikrito diktaturo** — to so pač po vsem bistvu predvčerajšnji in včerajšnji ukrepi — se dajo na mah odstraniti vse neljube ovire. Tako je torej doživela Avstrija, ki je bila od prevrata doslej res **absolutno demokratična**, da se ne smejo več svobodno prirejati sestanki, shodi in obhodi, da se ne smejo priseljevati vanjo tuji ekstremisti, zlasti ne iz Nemčije, da se ne smejo prenašati govori Hitlerja itd., da ne sme tisk svobodno izražati svojega mnenja in da so tudi drugače omejene državljanske svobode. Avstrija, doslej **absolutno demokratična**, je stopila na pot **diktature!** Toda pot, na katero so stopili dr. Dollfuss in njegovi sodelavci, je spolzka in nevarna. Nihče tudi ne ve, kaj je na njenem koncu. Malo je namreč verjetno, da bi se dal s silo zaustaviti razvoj v pravcu narodnega socializma, a dosti bolj nevarni so tudi socialni demokrati kakor v Nemčiji. Prerokovanje bi bilo dosti prerano, zato moramo počakati na nadaljnji razvoj dogodkov. Ta pa bo v vsakem primeru tak, da se dosedanja idila ne bo tako zlepa več povrnila. Časi vsaj relativnega miru in normalnega razvoja v sosednji Avstriji so za nami!

Prav nast narodnih socialistov, ki tvorijo z nemškimi isto stranko in priznavajo Adolfa Hitlerja za svojega skupnega voditelja, ter upadanje Heimwehra ter desničarskih strank, je pa ustvarila v Avstriji položaj, v katerem parlament ni več ustrezel volji prebivalstva. Že v sedanji zbornici je imela vlada klerikalne meščanske koalicije in privrascov v najboljšem primeru le 2 glasova večine. Vse ostalo je imela opozicija, sicer skrajno medsebojno sprta, ker jo tvorijo socialni demokrati, komunisti in narodni socialisti, toda vendar edina v enem negativnem stremeljenju po zrušenju režima. Med tem pa, ko so se narodni socialisti in komunisti borili tudi za razpust parlamenta in nove volitve, so se jih socialni demokrati bali prav tako kakor skupine vladne koalicije. Zavedali so se pač, da bi se po njih okrepili najbolj njihovi najhujši sovražniki, fašistični narodni socialisti.

Vladni koaliciji, ki je samo tipično reakcionarna, so postajali nevarni seveda vsi opozicijski ekstremisti. Narodnih socialistov se je bala, ker bi z njihovim porastom utegnili doleteti dr. Dollfussa ista usoda kakor je dr. Brüninga v Nemčiji, socialni demokrati so ji pa postali skrajno neložbi zaradi Hirtenberga. Fakt je

**OTVORITEV NEKATERIH BANK ZA NOVE VLOGE IN NJIH IZPLAČILA.
PODALJŠANJE MORATORIJA. ROOSEVELTOVI NAMENI**

NEWYORK. 9. marca. Banke 14 držav, in sicer: Newyorka, Missourija, Pensilvanije, New Jerseyja, Kentuckyja, Michigan, Floride, Ohija, Južne Karoline, Kalifornije, Illinois, Kansasa, Massachusettsa in Severne Karoline so zopet odbrle svoje poslovalnice, in sicer na podlagi Woodinovih dekretov. Kljub temu pa je še vedno ostalo zaprtih večje število bank in denarnih zavodov, to pa zato, ker je med gospodarskimi krogi največja zmeda. Newyorške hranilnice, katerih vloge presegajo 4 milijarde dolarjev, so sklenile zahtevati 60 dnevni rok za izplačilo vlog.

NEWYORK, 9. marca. Predsednik zbornice Rainey smatra, da kongres jutri ne bo mogel sprejeti programa predsednika Roosevelta in da je zato nujno

potrebno podaljšanje bančnega moratorija.

NEWYORK, 9. marca. Rooseveltov program, ki bo danes predložen kongresu, bo vseboval, kakor se govori, izjavo, da bo Amerika še nadalje obdržala zlato denarno podlago, pač pa bo suspendirala vsak promet z zlatom. Dalje je predvidena kampanja vlade za nakupovanje srebra in zvišanje srebrne sestavine v srebrnem kovanem denarju. Predsednik bo končno izjavil, da je nasprotnik emisije zasilnega denarja.

SEJA NARODNE SKUPŠČINE.

BEOGRAD. 9. marca. Narodna skupščina se bo sestala v soboto dopoldne ob 10. uri k proračunski razpravi.

REFORMA WEIMARSKÉ USTAVE. — HITLER SE PRIPRAVLJA NA DOLGOLETNO VLADANJE. — POGAJANJA S CENTRUMOM. — PROTIMARKSISTIČNA OFENZIVA. — UKREPI PROTI ŽIDOM IN BEG IZ NEMČIJE. — SKLICANJE DRŽAVNEGA ZBORA V POTSDAMU.

BERLIN, 9. marca. Državni kancelar Adolf Hitler je v zavesti velike večine, ki jo je vlada dobila preteklo nedeljo, sklenil, ukreniti vse korake, ki so potrebni za reformo weimarske ustave. Kako daleč namerava Hitler pri tem iti, zaenkrat še ni znano, ker vladni krogi o tem strogo molče. Gotovo je le to, da je Hitler sklenil ostati na svojem mestu še dolga leta. V ta namen pa potrebuje zakon o polnomočju, ki ga mora sprejeti državni zbor z dv tretjinsko večino, ki je Hitler nima. Zato je vlada nepričakovano stopila v stike s centrumom, da bi si zagotovila s te strani potrebne glasove v državnem zboru. Če bi ta akcija propadla, namerava Hitler doseči revizijo ustave s pomočjo ljudskega plebiscita, pri katerem zadostuje enostavna večina, ki si jo bo znal vsekakor priložiti, kar je pokazal že pri volitvah preteklo nedeljo. V vladnih krogih se zatrjuje, da ne more na poti do revizije ustave nastati nobena ovira.

Protimarksistična ofenziva se nadaljuje z vso vehemenco. Hitlerjevski napadni oddelki so zasedli vse socialistične in komunistične delavske domove. Delovanje narodnih socialistov pa se polago-

ma usmerja tudi proti Židom. Na židovskih trgovinah in obratih so se pojavili lepaki, s katerimi se poziva občinstvo, da kupuje le pri arijskih Nemcih. Mnoge židovske trgovine v raznih nemških mestih so zaprte, zlasti v Essenu in Bottropu, kjer so se morale zapreti na ukaz in zahtevo hitlerjevskih napadalnih oddelkov. Mnogi židovski bančniki so likvidirali svoje poslovalnice in bodo zapustili Nemčijo.

BERLIN, 9. marca. Novi državni zbor se bo sestel v Potsdamu v času med 3. in 8. aprilom. Točen datum prve seje še ni določen. Uradno poročilo pravi, da upa vlada na pomoč centruma in bavarske ljudske stranke, ki ji bosta pomagala uveljaviti nad dvetretjinsko večino.

BERLIN, 9. marca. Predsednik Hindenburg se bo odpeljal na dan sestanka novega državnega zbora v Potsdam, kjer bo položil tudi venec na grob kralja Friderika Velikega.

BERLIN, 9. marca. Pruski notranji minister Göring je odredil, da se zapro vse tiskarne in založniška podjetja komunistične stranke. Policija je zaplenila silon propagandni material in avtomatične stroje za reproduciranje tega materiala.

PRIZADEVANJA ANGLIJE ZA ČASTNO ODGODITEV. — HITLER IN MUS-
SOLINI NE PRIDETA V ŽENEVO. — POSLEDICE SPORA V GDANSKEM.

LONDON, 9. marca. Pogajanja med Parizom, Berlinom, Londonom, Rimom in Washingtonom glede konference petih velesil v Ženevi še vedno trajajo. V Londonu ne verjamejo, da bi se Hitler odzval vabilu in prišel v Ženevo. Zato bo Nemčijo zastopal na omenjeni konferenci von Papen ali pa zunanji minister von Neurath. Kar se tiče Mussolinija, itak nihče ne računa, da bi prišel v Ženevo. »Daily Telegraph« poroča včeraj, da angleški politični krogi tudi ne verjamejo, da bi moral biti v Ženevi sprejet pred-

log o petletnem odmoru v oboroževanju, ker bi na ta način ostala nespremenjena razlika, ki obstoja danes glede oborožitve Francije in Nemčije, kar pa nikakor ni sprejemljivo, ker je že bila Nemčiji priznana enakopravnost. Pošiljanje poljskih ojačenj v Gdansko je izzvalo v Londonu precejšnje skrbí in se splošno naglaša, da so se tako ne le poostriili nemško-poljski odnošaji, temveč je zašla v zelo neprijeten položaj tudi razorožitvena konferenca.

Dollfuss proti Seitzu

DUNAJ, 9. marca. Socialnodemokratski dunajski župan in deželni glavar Seitz je okrožnico državnega tajnika Feya glede prepovedi zbiranja in zborovanj vrnil s pripombo, da sme to zapovedati le vlada in da je zato Feyevo postopanje protiuslavno. Na to svojo pripombo pa je prejel Seitz pismo zveznega kancelarja dr. Dollfussa, v katerem si prepoveduje ton in način pisanja dunajskega župana napram državnemu tajniku in odklanja ustavno-prilicne pripombe kot nekompetentne. Obenem dr. Dollfuss izjavlja, da je državni tajnik Fey izdal okrožnico na njegovo odredbo in se li mora zato dunajska deželna vlada brezpogojno pokoriti.

Definitiven kitajski poraz

JEHOL, 9. marca. Japonci so zavzeli mesto Kipejku, ki je bilo zadnja kitajska stratezična postojanka. Po hudem bombardiranju japonskih bolnih letal so se kitajske čete, ki jim je poveljeval general Vanisea, spustile v neurejen beg, ki pomeni popoln razpad vse te kitajske armade.

TOKIO, 9. marca. Kakor se brzo-
javno poroča iz Činčava, je bil gene-
ral Tanguilin, ki je izzval v vseh Ki-

tajski silen stud in odpor proti sebi za radi tega, ker je prepustil Jehol Japoncem, ubiti v Hsienhou. Ubili so ga Čangsuljanovi vojaki.

PEKING, 9. marca. Nad Pekingom in Tsientsinom je razglašeno vojno stanje. Japonci so zasedli vse klance, ki vodijo v severno Kitajsko. Kitajska vojska je popolnoma demoralizirana in se umika v največjem neredu.

PEKING, 9. marca. General Čang-suljang je demisioniral.

**MUSSOLINIJEVE ČESTITKE
HITLERJU.**

BERLIN, 9. marca. Včeraj popoldne je obiskal državnega kancelarja Hitlerja berlinski italijanski poslanik in mu sporočil Mussolinijeve čestitke. V smislu Mussolinijevega sporočila more Hitler vedno računati z vso ducejevo pomočjo.

PROCES PROTI DR. PERNARJU

BEOGRAD, 9. marca. Dokazovalno postopanje pred državnim sodiščem za zaščito države proti dr. Pernarju in tovarišem je bilo danes zaključeno. Prvi je nato govoril državni tožilec, za njim pa je povzel besedo prvi branilec, ki v času poročila še vedno govori.

Dnevne vesti

Iz seje mestnega ubožnega sveta. Sinoči je bila v mestni posvetovalnici seja mestnega ubožnega sveta, ki ji je predsedoval mestni župan g. dr. Lipold. V razpravi je bilo 87 prošelj, med njimi zelo težki primeri današnje socialne bede. V okviru finančnih možnosti je mestni ubožni svet upošteval najmanjše primere in ugodno rešil upravičene prošnje 34 osebami radi boleznih in onemoglosti. Deloma ali popolnoma za pridobitno delo nesposobnim je bila priznana trajna ubožna oskrbnina, obstoječa iz redne podpore od 50—150 Din na mesec, brezplačna zdravniška pomoč in zdravila ter hrana v mestni ljudski kuhinji. Desetim ubožnim otrokom je bil dovoljen vzgojni prispevek, oziroma rejmna od 50—300 Din na mesec. Redne podpore so bile zvišane 18 osebam, 13 osebam pa je bila priznana oskrba v zavodih, deloma v mestni ubožnici, hiralnicah in mestnem mladinskem domu. Osmim prosilcem so bile prošnje odklonjene, ker so manjkali zato potrebni zakoniti pogoji. Štirim osebam pa so bile dosedanje podpore ukinjene, ker se je ugotovilo, da so navedle napačne podatke. Finančni efekt na sinočni seji dovoljene pomoči in podpor znaša na leto 181.360 Din.

Seja upravnega odbora mestne občine bo jutri ob 17. uri v mestni posvetovalnici.

Spremembe v banovinski službi. Za banovinske uradniške pripravnike so imenovani: Anton Černe v Brežicah, inž. Sergej Možajski v Ptuju, Viktor Zrinšek pa v Prevaljah. Razveljavljen je odlok, s katerim je bil premeščen banovinski zdravnik dr. Alfonz Hönnigman iz Mariburga v Cankovo.

Iz policijske službe. Policijski stražnik Rafael Pušnar pri tukajšnjem predstojništvu mestne policije je premeščen k upravi ljubljanske policije.

Pomožna akcija je zaposlila doslej pri raznih cestnih delih 162 brezposelnih in pomoči potrebnih delavcev. Ker so sredstva že skoro izčrpana, se bodo polagoma in stopnjevaje ukinile razne podpore. Zaposlenemu delavstvu pa se bo skušala najti zaposlitev kje drugje, zlasti sedaj na pomlad, ko se bo pričelo delo na polju, na vrtovih in ko se bo pričela gradbena sezona.

OUZD v preteklem mesecu. Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani je objavil statistične podatke o stanju zavarovanja v februarju. Povprečno je bilo članov 68.601, torej za 6.149 manj kot v lanskem februarju. Od zavarovancev je bilo 41.338 moških in 27.263 žensk. Bolnikov je bilo povprečno 1.712. Povprečna zavarovana mezda je znašala na dan 23 Din; skupno pa se je izplačalo 1 milijon 579.360 Din. Zastoj gospodarske krize je pokazal v letošnjem februarju slabše tempo kot prejšnje mesece. Letne razlike števila zavarovanih delavcev, povprečne dnevne zavarovane mezde in celokupne dnevne zavarovane mezde so se v februarju nekoliko zboljšale, vendar mnogo manj kot v lanskem septembru. Nazadovanje članstva je bilo največje lani v avgustu, ko je znašalo 16.251, v decembru lani 7.436, letos v februarju pa samo 6.149. Zdravstvene razmere delavstva so bile v preteklem mesecu neznatno povoljnejše od razmer v lanskem februarju. Odstotek bolnikov je bil za 0.03% manjši. Iz dejstva, da je imel OUZD pred letom še bolnike s podporno dobo od 26 do 52 tednov, ki pa so pozneje odpadli, sledi, da je delavstvo letos v februarju bolj bolehalo kot lani, čemur je vzrok nedvomno slabo februarско vreme. Iz istega vzroka je bila tudi zaposlenost nekoliko manjša.

Peter Burja, izvrstni tenor, nastopi v nedeljo 12. t. m. zvečer kot princ Sou-Hong v Leharjevi melodiozni opereti »Zemlja smehljaja«. Ker se imenovana uloga prav posebno prilaga lepemu tenorju simpatičnega gosta ter bo to brezpogojno poslednja uprizoritev »Zemlje smehljaja«, opozarjamo na to predstavo še posebej.

SJSU »Napredek« ima v nedeljo 12. t. m. ob pol 10. uri dopoldne v Kazini v okviru idejnega mladinskega tečaja ZKD predavanje. Predava g. dr. Igor Rosina iz Maribora o temi: »Kmetijski socialni okret«. Mladina vseh mariborskih srednjih šol yabljen! Odbor.

Ponovno opozarjamo na zanimivo predavanje o »Usmerjenosti povojne inteligence mladine«, ki bo drevi ob 20. uri v palači Delavske zbornice.

Lutkovno gledališče Sokola matice v Narodnem domu ponovi v nedeljo 12. t. m. ob 16. uri zelo zabavno in učinkovito igro v 5 dejanjih »Dr. Faust in njegov sluga Gašperček«, ki je dosegla pri premieri in prvi reprizi zelo lep uspeh ter jo lahko štejemo med najboljše uprizoritve na našem lutkovnem odru. V soboto 11. t. m. ob 19. uri bo predstava te igre za odrasle. Pridite!

Sokolsko društvo Maribor III (Krčevina-Košaki) ponovi prihodnjo nedeljo 12. t. m. ob 16. uri v krčevinski šoli veselo igro »Trije vaški svetniki«. Prva uprizoritev se je izvrstno obnesla in bo nedvomno tudi pri drugi uprizoritvi prišlo občinstvo na svoj račun.

Službeni list dravske banovine objavlja v letošnji 19. številki: predpise za cestne mostove; navodila glede delniških in komanditnih družb, gospodarskih in kreditnih zadrug ter hranilnic po § 460 obrtnega zakona; zvanje ekonoma učiteljske službe; nadalje objave banske uprave o pobiranju občinskih trošarin v letošnjem letu; spremembe v staležu državnih in banovinskih uslužbencev ter razne objave iz »Službenih novin«.

Oddaja zakupa restavracije na postaji Cakovec bo potom licitacije dne 6. aprila t. l. pri direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.)

Avtomobilski promet v naši državi. Naglo se razvija avtomobilski promet tudi v naši državi in je razveseljiv njegov napredek, zlasti v zadnjih letih. V naši državi imamo v javnem prometu okrog 50 avtobusnih prog, ki znašajo v skupni dolžini 18.000 km. Avtobusni promet vzdržuje nad 300 zasebnih podjetij z nad 700 avtobusi, ki prevozijo na leto okrog 5 milijonov oseb (železnice prevozijo na leto okrog 46 milijonov potnikov) na približno 50 km dolgi poti. V navedenih številkah pa niso všteta mestna in državna avtobusna podjetja. Pošta vzdržuje v naši državi 17 prog. Vrednost avtobusnega voznega parka je ocenjena na okroglo 80 milijonov dinarjev. Avtobusni promet je neenakomerno razdeljen. Najgostejša je mreža v naši in savski banovini ter v severnem delu dunavske. Iz Maribora, Ljubljane, Celja, Zagreba, Karlovca, Osjeke in Novega Sada vodijo mnoge avtobusne proge v bližino in daljino okoli v mnogih primerih, celo paralelno z železniškimi progami. V južnem delu naše države pa je avtobusna mreža še slabo razvita in ne izpolnjuje racionalno vrzeli v sedanji železniški mreži.

Barometer našega gospodarstva. Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani je objavilo za dobo od 21. do 28. februarja naslednjo statistiko (številke v oklepajih se nanašajo na isto dobo preteklega leta). Otvorjeni konkurzi v dravski banovini 3 (3), v savski 3 (1), vrbaski — (1), primorski 1 (2), drinski 1 (—), zetski — (2), dunavski 1 (4), moravski 2 (3), vrdarski — (3), Beograd, Zemun, Pančevo 1 (2); otvorene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 2 (13), savski 5 (9), vrbaski — (1), primorski 2 (4), drinski — (5), zetski 1 (1), dunavski 5 (7), moravski 1 (1), vrdarski — (2), Beograd, Zemun, Pančevo 2 (2); otvorena posredovalna postopanja: v dravski banovini 22, v savski 16, vrbaski 1, primorski 3, drinski 25, zetski 2, dunavski 3, vrdarski 1, Beograd, Zemun, Pančevo 2 (2); odpravljeni konkurzi v dravski banovini — (1), savski 3 (3), vrbaski — (1), primorski 1 (3), drinski — (1), zetski 1 (1), dunavski 1 (4), moravski 3 (2), vrdarski 2 (1); odpravljene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski — (6), savski 21 (3), vrbaski 4, primorski 3, drinski 3 (2), zetski 1 (1), dunavski 1 (2), moravski —, vrdarski — (3), Beograd, Zemun, Pančevo 4 (1).

Vsem našim cenjenim igralcem in ostalemu občinstvu naznanjamo, da so srečke za I. razred 26. kola že prispele in jih lahko zopet dobijo v upravi »Jutra« in »Večernika« v Mariboru, Gosposka ulica 11.

Za delomržeža proglašen. Albert Sajko, brez stalnega bivališča, pristojen v občino Lemberg, je proglašen za delomržeža.

Zanimive rimske izkopine. Pri izkopavanju temeljev za zgradbo poslopja trgovske akademije v Ljubljani na vogalu Gregorčičeve ulice in Bleiweisove ceste so delavci te dni našli na dobro ohranjen rimski sarkofag, v katerem so bile človeške kosti. Zanimivo zgodovinsko najdbo bodo shranili v muzeju.

Mednarodni velesejem v Pragi 19.—26. marca 1933. Kakor smo izvedeli, je firma »Intercontinentale & Caro in Jelinek, jugoslovanska transportna d. d. v Zagrebu z njenimi filijalami v Beogradu, Subotici, Sušaku, Ljubljani in Mariboru določena za uradnišnega špediterja praškega velesejma. Informacije in legitimacije se dobijo pri navedeni firmi v Mariboru, Aleksandrovi cesti 55.

Znižanje plač zagrebškim magistratnim uradnikom. Zagrebška občina namerava znižati plače svojim uradnikom. Z redukcijo prejemkov je prihranila na leto okrog 600.000 Din. Plače do 16.000 Din na leto ne bodo znižane, ampak namerava znižati le plače od 1600—3000 na mesec za 5%, od 3000—5000 za 7%, nad 5000 Din dalje pa za 10%.

Panika zaradi dolarja. Na vseh evropskih borzah se opaža močno nazadovanje ameriškega dolarja. Vesti iz Zedinjenih držav radi sanacije so zelo protislovne. Nekateri trde, da Zedinjene države ne bodo opustile zlatega standarda, drugi pa poročajo o sklepu opustitve zlate valute. Doslej so ustavile notiranje dolarja pariška, londonska in ousška borza.

Kino Union. Od četrta dalje najuspešnejša in največja veseloigra zvočnega filma »Paprika« s Frančiško Gaalovo in Paulom Hörbigerjem. Film, poln komike in temperamenta, izborne ogrske glasbe; posebno štirje »šlagerji« navdušujejo do vrhunca.

Grajski kino. Od danes do vključno torka sijajna in temperamentna veseloigra »Kaj naj priznam svojemu možu« (Žena brez pižame). V glavnih vlogah ljubljanka vsakogar, Renate Müller in pa izborna njena partnerja Georg Aleksander in Otto Wallburg. Pripravlja se čudo filmske tehnike »Atlantida« po glasovitem romanu z Brigito Helmovo in Gustavom Dieslom v glavnih vlogah.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal topolmer 5.6 stopinj nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 5.4 stopinj nad ničlo; barometer je kazal pri 15 stopinjah 750.2, reduciran na ničlo pa 748.4; relativna vlaga 91; preteklo noč je padlo 18 mm dežja; vreme je oblačno in polagoma dežuje.

Krvava tragedija pri obmejni straži. V skrajnem kotu Poljanske doline nad Škofjo Loko je ob meji graničarska postaja, kateri je poveljeval kaplar Radovanović, ki je bil zelo discipliniran in je večkrat zaradi zanemarjanja službe kaznoval svojega tovariša Radičkovića. Omenjeni Radičković pa se je preteklo nedeljo strahovito maščeval nad svojim poveljnikom, na katerega je nameril puško in ga ustrelil. Nato je ubijalec zbežal v sosedno vas in se zabarikadiriral v neko malo hišo, ki so jo obkolili orožniki in obmejni stražniki ter jo oblegali dva dni. Radičković je streljal iz hiše, kakor blazen in se ni vdal, dokler mu ni zmanjkalo municije. Hišo, v kateri je bil zabarikadiran, so obstreljevali celo s strojnico. V noči na sredo pa so ga po težki borbi usmrtili.

Ukradena ura budilka. Zasebnici Frančiški Likavčevi, stanujoči na Grajskem trgu, je sinoči nekdo ukradel iz nezaklenjenega stanovanja uru budilko, vredno 180 Din. Tatvine je osumljen neki možki, ki je iskal pri Likavčevi prenočišča.

Drobna policijska kronika. Slabi časi vplivajo tudi na policijsko kroniko, ki je zadnje čase prav skromna. Redke so aretacije pijancev in razgrajčev, prav tako redke pa tudi vlomilcev in tatov, ki jih je policija v zadnjem času polovila in pregnala iz mesta. Preteklo noč je prenočevala v policijskih zaporih neka Marjanka, ki je nastavljala svoje mreže moškim v neki zakotni gostilni. Prijavljen pa je bil Jernej Š., ker se je grdo vedel na ulici, nadalje neki Alojzij C., ki je kolesaril po pešpoti in neki Rudolf V., ki je šofiral avtomobil brez voznega dopustila.

Narodno gledališče

Četrtek, 9. marca ob 20. uri »Faust«. Red A.

Petek, 10. marca: Zaprto.

Sobota, 11. marca ob 20. uri »Grob neznanega vojaka«. Premiera. Red B. Nedelja, 12. marca ob 15. uri »Maks in Moric«. Otroška predstava. Znižane cene. Zadnjič. — Ob 20. uri »Zemlja smehljaja«. Gostovanje tenorja Petra Burje. Znižane cene. Zadnjič v sezoni.

Premiera Reynaldove tragedije »Grob neznanega vojaka« bo v soboto 11. t. m. za red B. To delo, ki ga označujejo vsi literarni kritiki za najlepšo vojno dramo, kar jih je navdahnila svetovna, ima vse znake klasične tragedije: zgoščenost dejanja v najmanjšo dobo (komaj 7 ur), napetost čustev, izbičanih do skrajnosti ter plemenito, vznešeno in stilizirano besedo. Prevod je Župančičev. Mariborsko premiero pripravlja režiser J. Kovič. Nastopijo gg. Kraljeva, J. Kovič in Furijan.

Pino in Pia Mlakar, odlični plesni par, ki je zlasti v tujini našel izredno mnogo priznanja ter ga vsa domača kritika označuje za najboljšega predstavitelja sodobne slovenske plesne umetnosti, pleše v mariborskem gledališču v četrtek 16. t. m. Spored je izbran in zanimiv. Operne cene. Bloki ne veljajo.

Pri boleznih želodca, črevesja in prebnavljanja privede uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice prebavne organe do rednega delovanja in tako olajša tok hranilnim snovem, da preidejo v kri. Zdravniška strokovnjaška izvedenja poudarjajo, da se »Franz Josefova« voda zlasti koristno izkaže pri ljudeh, ki se malo gibljejo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Toraj pomnite! Le redno uživanje Jaffa pomaranč Vam ohrani dolgo mladostno svežost in prožnost! Engros zaloga Miloš Oset, Maribor

Aktualne misli

Kultura.

Povsod in pri vsaki priložnosti se omenja kultura narodov, kultura držav, kultura sveta, napredek kulture, tisočletna kultura. Kaj pa je prav za prav kultura in da-li obstoji še prava, duševna in reelna kultura, o tem mena malokdo vodi računa.

Kultura, ki nam jo servirajo Japonci z osvobodilnimi krvavimi manevri, gotovo ni kulturni čin, ampak je preel egoistični, zavojevalni in imperialistični barbarizem kot pa širjenje kulture. Kar nam nudi židovski boljševizem v Rusiji s stremljenjem širjenja boljševistiških »blagodeti« po vsem svetu, je napor židovske vseoblasti na zemeljski krogli z uničenjem kulturnih pridobitev in kulture sploh.

Dogodki v Nemčiji nam dokazujejo sirovo pohlepnost po germanski nadvladi, restavriranju nemške »kulture« pod raznimi tajnimi pokroviteljstvi, čeprav za ceno krvi in zločestev. Italijanska »tisočletna kultura« nam daje žalostno sliko o pojmu kulture, ker barbarsko uničenje naših res kulturnih pridobitev in ustanov, zahrbtno streljanje nedolžnih in nemočnih žrtev ter nasilja nad našimi nezaščitnimi brati gotovo niso niti človeška niti kulturna dela.

Amerika s svojo »visoko« kulturo nam je v zadnjih letih pokazala kaj malo prave kulture. Milijoni in milijoni kilogramov kave so se uničevali v morju, samo da ne bi imel svet pocieni tega danes že v najsiromašnejši hiši vpeljanega blaga. Židovske mahinacije! Finančni krahi in brezposelnost milijonov ljudi; zopet židovski računi.

Po vsem svetu tedaj barbarizem, sebičnost, pohlepnost po nadmoči in nadvladi in gušenje onega, ki se da pritiskati k tlom ali ki se smatra za slabšega. In vse to naj bi bila k u l t u r a ?! Vse to kulturni napredek ali nadaljevanje takozvane tisočletne kulture?

Rekapitulacija pojma današnje kulture je ta, da se pod psevdonimom »kultura« skrivajo: egoizem, cinizem, barbarstvo, laž, pest, a prava, reelna kultura je izginila s svetovno vojsko in ostala le še p u h l a f r a z a.

Letna bilanca mariborskih planincev

ZBOROVANJE MARIBORSKE PODRUŽNICE SLOVENSKEGA PLANINSKEGA DRUŠTVA V HOTELU »OREL«. DOSE DANJE DELO, USPEHI IN BODOČI NAČRTI. SPREMEMBE V VODSTVU.

Kakor smo že včeraj kratko poročali, so se v torek zvečer zbrali v restavracijskih prostorih hotela »Orel« v izredno lepem številu člani mariborske podružnice SPD ter mnogoštevilni prijatelji naših planin. Po uvodnem pozdravu vseh navzočih je podal načelnik g. dr. Senjor temeljito poročilo o delovanju podružnice v preteklem poslovnem letu. Opisal je v podrobno prijateljsko razmerje med mariborsko podružnico in njenimi planinskimi postristinami ter ostalimi društvi in oblastmi. Žal, da istega ni mogoče reči tudi o odnosu napram ljubljanski centrali SPD in mariborski zimskosportni podzvezi. Ljubljanska centrala noče razumeti v pravem smislu današnjega položaja in vzvišenih nalog, ki jih nosi v našem javnem življenju organizirano planinstvo. Mariborska podružnica SPD je bila vedno jugoslovansko nacionalno orientirana in absolutno ne more soglašati s sedanjim politiko osrednjega društva v Ljubljani. Zato je načelnik izjavil, da bo moral izvajati posledice in odstopiti z vseh mest v organizaciji. Nato je obširno opisal delovanje v preteklih dneh, zlasti zanimivo razstavo v Zagrebu, Beogradu in drugod, kjer je bilo naše Pohorje reprezentirano v slikah in besedi tako, kakor v resnici zasluzi. Ta divni del naše ožje domovine nam mora postati isto, kar je Ljubljana Gorenjska. K uresničenju tega cilja nam bo kmalu izdatno pripomogla zgraditev pohorske ceste, ki se leto za leto razveseljuje, a še vedno prepočasi, približuje svoji dograditvi. Velik delež na oživljenju pohorskih vrhov, domov in gozdov bo imela tudi pohorska železnica, ki bo ob pravilnem razumevanju nekaterih merodajnih čimteljev realizirala že v najbližji bodočnosti. Posebno zahvalo organizacije in občnega zbora zasluži banska uprava, ki je vedno rada pomagala in je bila zato izrečena od vseh navzočih banu g. dr. Marušiču in podbanu g. dr. Pirkmajerju iskrena zahvala, ki se jima bo sporočila s presrečnimi planinskimi pozdravi vred še pismeno. Najboljše zahvala pa gre tudi Posojilnici v Mariboru, mariborski mestni občini, industriji g. Hutterju, gg. dr. Müllerju, Majerju, tv. Pinter & Lenard, dr. Šmuderlu in mnogim drugim, ki so tudi z izdatno materialno pomočjo priskočili na pomoč podružnici v uresničevanju njenih vzvišenih ciljev. Na poziv predsednika je občni zbor stoji počastil spomin lani umrlih 5 zvestih članov in članic.

Za njim je povzel besedo mariborski župan g. dr. Lipold, ki je naštel in podčrtal vse velike zasluge, ki si jih je pridobila mariborska podružnica SPD za napredek, povzdigo in moderno ureditev tujkega prometa v naših krajih, predvsem na zelenem Pohorju. Posebej pa je še vršila veliko važnost nacionalne misli, ki jo opravlja SPD med našim obme-

jnim življenjem, kateremu je tudi v kulturnem pogledu krepka opora. Mestna občina je vse to veliko delo vedno zasledovala in polno razumevala, zato bo pa tudi skušala v najbližjem času ustanoviti poseben občinski tujkoprometni odsek, ki bo skrbel z vsemi močmi za čim večji razvoj tujkega prometa v naših krajih.

Govornikovim izvajanjem se je z istimi željami po napredku in čim lepšem razvoju našega turizma in ostalega obiska tujcev pridružil tudi v imenu oblasti okrajni glavar g. Milan Makar.

Tajniško poročilo je podal g. Gajšek, ki je izvajal v glavnem naslednje: Z vedno večjim razmahom podružnice raste tudi delo v organizatorični in administrativni smeri. Število članstva je v minulem letu zopet padlo, in sicer od 1.010 v letu 1931. na 860 v preteklem letu. Padec števila članstva je v razmerju z nekaterimi drugimi podružnicami malenkosten ter se z ozirom na povečano število posetnikov naših planinskih postojank nikakor ne sme tolmačiti z morebitnim nezanimanjem za planinstvo. Ugodnosti polovične vožnje po železnici se je poslužilo 574 članov, to število pa v bodoče naraslo, ker se pričakuje, da bo po prizadevanju SPD v bodoče dovoljena vozna olajšava že skupinam po 3 osebe.

Za planinsko delovanje so se zanimale tudi lasti oblasti ter razne tujkoprometne ustanove širom naše države. Povsod smo našli polno razumevanje in podporo. Sodelovanje v planinskih zadevah je bilo z ostalimi podružnicami SPD uspešno. Določile so se enotne cene za prehrano in prenočišče, kar je bila vroča želja vseh planincev. Pri vseh pohorskih postojankah se je odpravila vstopnina in reševalni prispevek. Zaradi pomanjkanja sredstev se niso mogle izvršiti vse zimске in letne markacije, kakor so bile zamišljene.

Ker so se nekateri dijaki v kočah nedostojno obnašali, tako da so vzbujali splošno zgražanje, in jih ni bilo mogoče izslediti, so bile podružnice primorane ukiniti vse dijaške olajšave. Podružnica se je udeležila vseh planinskih skupščin in slovesnosti, pa tudi sama je priredila večje število zabavnih in poučnih javnih prireditev, ki so vsestransko zadovoljivo uspele. Odbor se je trudil mnogo tudi na razširjanju »Planinskega Vestnika«. Bodoči odbor bo z izpopolnitvijo vrzeli nedvomno storil še vse ono, kar je bilo določenega in zamišljenega.

Zelo razveseljivo je blagajniško poročilo g. dr. Šmuderla, ki izkazuje nad 2 in pol milijona dinarjev denarnega prometa. Tu je treba poudariti veliko požrtvovalnost članstva, ki dela brezplačno, dočim je pri ostalih bratskih organizacijah za to na razpolago kar po več plačanih nameščencev. Na predlog revizorjev gg.

dr. Lašiča in inž. Šlajmerja, ki sta našla vse poslovanje in knjige v vzornem redu, je bil odboru podeljen absolutni blagajnik pa izrečena še posebna pohvala.

Gospodar Mariborske koč g. Pagon je pokazal, da je obiskalo koč lani 6.805 turistov in je torej obisk vsako leto večji. Izpopolnjuje pa se tudi, kakor v vseh ostalih kočah mariborske podružnice, notranjost, inventar in udobnost. O Koči na Klopnem vrhu je poročal gospodar g. Soršak in dejal, da je obisk te koč lani narasel za 400 na 3.096 obiskovalcev. Senjorjev dom je sprejel lani pod streho 2.588 planincev, kar je povedal domov gospodar g. Strašnik. Ta dom pa bo letos visoko prekoračil to število, ker ga je že v letošnjih prvih dveh mesecih obiskalo nad 600 oseb. Pa tudi planinsko zavetišče pri Sv. Pankracu ni bilo osamljeno, saj je dalo zavetje 755 prijateljem divnega Kozjaka. Kot predsednik zadruge »Ribniška koč« je poročal gosp. inž. Šlajmer, ki je naglasil, da je investiran v Senjorjevem domu že približno Din 1.000.000.

O delovanju zimskosportnega odseka je poročal načelnik g. Gajšek. Delovanje odseka je bilo usmerjeno bolj v smer gojitve in propagiranja zimske turistike, kar naj bi bil sploh glavni namen zimskosportnih organizacij SPD. Odsek šteje 96 rednih in 72 izrednih članov. Dočim je priredil predlanskim več uspešnih tekem in propagandnih prireditev, je moral v zadnji zimi zaradi neugodnega snega počivati in je bilo šele v zadnjem času omogočenih nekaj tečajev in turnir voženj. Odsek se je uveljavil v propagandnih predavanjih v mnogih krajih, častno

pa so se odrezali v javnosti tudi navdušeni odsekovi fotoamaterji.

Nadalje so še poročali za markacijski odsek g. Škofič, za propagandni odsek g. Strašnik, za »Aljažev klub« g. dr. Jehart in za klub »Meja« g. dr. Irgolič. Vsa vprašanja, ki prihajajo v poštev za naše planinstvo, za njegovo izpopolnjenost in napredek, je v obširnem in temeljitom govoru obdelal predsednik centrale SPD v Ljubljani g. dr. Pretner, za kar je žel glasno priznanje. V imenu Družbe sv. Cirila in Metoda je spregovoril g. dr. Lašič, ki je poudaril rekako skupno misijo obeh organizacij v naših obmejnih krajih. Za »Aeroklub« je pozdravil občni zbor ravnatelj g. dr. Tomineš.

Ker je načelnik dr. Senjor iz prej navednih razlogov odklonil vsako izvolitev v odbor, so nato sledeče volitve izpadle tako, kakor smo že včeraj poročali. Pri slučajnostih je bil na predlog najstarejšega člana in odbornika podružnice g. Kravosa, ki je v svojem daljšem govoru orisal nevenljive zasluge bivšega načelnika za vse slovensko in tudi vse slovansko planinarstvo, posebej pa še za razvoj našega tujkega prometa, izvoljen z velikim navdušenjem in priznanjem za prvega častnega člana in častnega načelnika gosp. dr. Senjor.

Novi načelnik se je spomnil tudi z iskreno zahvalo dela dosedanjega blagajnika g. dr. Šmuderla, ki je mnogo let stal društvu ob strani s pravnimi nasveti, kakor je tudi njegova zasluga izredno dobro urejeno društveno denarno poslovanje.

Občni zbor je bil o polnoči po štiriurnem trajanju zaključen.

Koncert dijaške Počitniške zveze v Ptuj

Poročilo iz Ptuja

Pred precej dobro zasadenim gledališčem so nam v nedeljo mladi pevci in pevke iz Maribora nudili lep umetniški užitek. Program je bil precej posrečeno izbran, le nekatere, že po naravi dolge pesmi, so trpele na efektu radi odvišnega ponavljanja in mnogih kitic.

Od Počitniške zveze (Ferijskega Saveza) sta nastopila ženski in mešani zbor. Ženski zbor se je posebno izkazal pri mešanih pesmih. Le pri nekaterih pesmih je ta nadmoč postala preočita in je na pr. pri pesmi »Dvanajsta ura« uničila krasno spremljavo moškega zbora. Sicer zboru nimamo ničesar oporekati. Dobro je izvežban in discipliniran, za kar gre velika hvala g. prof. Schweigerju, ki vodi z velikim veseljem zbor že od njegove ustanovitve. Le škoda, da se morajo tudi ti simpatični pevci boriti s pojavom sedanjega časa — s krizo; zato pač ne morejo proslaviti slovenske pesmi po naši širni domovini in se morajo omejevati le na koncerte, ki jih lahko finansira vsak posamezni pevec.

Poglavje zase pa je mladinski zbor mariborske realne gimnazije, ki nas je s svojimi precizno podarimi pesmimi, z disciplino in svežostjo glasov izredno ugodno presenetil. Iz teh malih pevcev

se je zborovodji posrečilo ustvariti zbor, ki lahko samozavestno stopi v vrsto značajnih mladinskih zborov doma in na tujem. Za svoje pesmi pa so bili tudi deležni spontanega in prisrčnega priznanja. Klavirsko spremljavo je oskrbel z nje lastno točnostjo in mehko bo ga. prof. Minka Zacherlova.

Ta popoldan nam je bil vsem lepo doživljeno in dal nam je misliti, ali ne bi tudi naš Ptuj kaj takega zmožel? — er.

Pragersko

Zlobna roka na Spodnji Polskavi še vedno požiga. Ni še dolgo tega, ko smo poročali o nešteti požarih na Spodnji Polskavi pri Pragerskem in že je vnovič zatrobil rog požarne brambe. Ljudstvo je radi tega zelo razburjeno in je organiziralo nočne straže, da bi tako preprečilo zlobno delo požigalca. Tudi orožništvo je budno na nogah, toda ves dosedanj trud je brez uspeha. Na Spodnji Polskavi je požigalecva roka še vedno na poslu. Tako je v soboto zvečer začelo goreti pri železničarju Šetariju. Požar je nastal v podstrešju gospodarskega poslopja in se naglo razširil ter uničil gospodarsko poslopje do tal. Na kraj požara je takoj prihitela domača požarna bramba in lokalizirala ogenj. Škoda, ki jo je povzročil požar, je precejšnja in je le deloma krita z zavarovalnico.

Nov grob. Preteklo sredo opoldne smo položili k večnemu počitku premi-

Arkadij Averčenko:

Povest za rekonvalescente

(Konec)

»Zabili ste na fizične metode zdravljenja,« je suho dejal doktor.

»Kakšna godba je to?«

»Mechanotherapy.«

»Čudno, prečudno...« se je razžaljeno nasmehnil Korzuhin. »Mogoče bi za vse te trebušne in prsne kožice zadostoval cenovni velovipod, a Vi predpisujete takoj cel avtomobil.«

Doktorju se je čelo naračilo.

»Nisem homeopat. Če vam ni všeč moj nasvet, pa si poiščite homeopata. Ta vam lahko predpiše tudi šivalni stroj. Izvolite!«

Pa je odšel in bučno zatobutnil vrata v prednji sobi.

»Morda bi bil boljši kateri iz druge roke.« — je plaho pripomnila žena.

Bilo je nekoč pozimi...

Korzuhin je po južini nekoliko legel, ali zaspati ni mogel; bledlo se mu je o raznih boleznih, epidemijah in nesrečah. Vstal je, se oblekel ter čemer in slabe volje šel pogledat k ženi.

Pred vrati njene sobe ob portieri je obstal, ko je zaslišal človeške glasove. Zmrnil se je... Potem je sedel na klop ob oknu ter vlekel na ušesa. Govorila sta tamkaj dva:

»To morate napraviti gospod doktor!«
»Ne, pa ne. Sami ne veste, kaj hočete... Vse, kar je prav.«

»Jaz to že vem. Ali zelen salon moram imeti. Ste slišali? To morate napraviti! Tale naš stari, črvivi, mi je strašno zopern.«

»Nespametno govorjenje. Kako neki naj to napravim?!«

»Že veste, kako, saj ste doktor.«

»To je reč dekoraterja.«

»Izmislite si kaj. Recite, da mu rdeča barva škoduje, med tem ko deluje zelen na... na... mogoče na večjo cirkulacijo krvi. Ali pa, da širi vene.«

»Nezmislil! Čemu potrebuje razširjenje žile dovodnice?«

»No, pa mu recite, da mu rdeči salon škoduje.«

»On ni vendar nikdar tam.«

»I, pa poiščite kakšno bolezen, da bi moral sedeti v salonu, v misel vzemite kubični prostor, obseg zraka ali pa mu povejte, da je takšna rdeča barva v salonu škodljiva njegovemu zdravju.«

»Natalija Pavlovna!... Sam vrag vedi, kaj je to... Pač čudo, da me ni že pri tistem avtomobilu ujel. Nekaj pa že slutim. Pomislite vendar, kaj bo. Umejem te svoje prve poizkuse — imeli so vsaj nekaj smisla... Hm, vsaj nekakšen razlog... Jasnó je, da pušenje ni zdravo, popivanje je škodljivo in kvartanje istotako... Ampak Wagner — to je že nemumost, avtomobil — velika predrznost. Gospa, vi nimate ne takta ne logike.«

»No, pa ne... Napravite mi vsaj to, da izgine odtod rdeči salon — pa je. In ne bom vas več nadlegovala.«

»Obljubite mi to!«

»Obetam.«

No, torej zadnjikrat. Z božjo pomočjo...«

Doktor in Nata sta šla v spalnico, da bi poiskala Korzuhina. Pa Korzuhina ni sta našla. Ni ga bilo tam.

Čez čas sta ga pa našla v rdečem salonu. Sedel je na rdečem divanu, slastno pil iz steklenice konjak in pušil veliko smotko.

»A, doktor...« je rekel in namignil z očmi nanj. »Pozdravljam vas! Ali ne vidite, da rdeča barva polihva tukaj v salonu name slabo vpliva? Kubični obseg,

kakor pravimo, še ni vse. He... He... Na prodaj je lep avtomobil, zlati moj! Treba mi je denarja, da se popeljem v klub. Ha-ha! Gospod doktor, zdaj popokajo vse prečne mreže, med njimi tudi vaše prsne in trebušne mreže, če hitro ne zapustite postelje težko bolega Korzuhina. Ali je mogoče, da se nikdar več ne snideva, gospod doktor? Kaj hočemo... Jaz sem zdaj čisto pomirjen zaradi vseh bolezní. Kar spravite se mi odtod! Idite k vragu!«

»Zakaj si ga pozdravil tako hladno? Ali si jezen nanj?«
»Da, dve sto dinarjev mu dolgujem.«

Rudyard Kipling:

Milijonar in njegov sin

(iz angleščine prevedel Josip Poljanec.)

»Pri zlatih rudnikih in drugih rečeh, v zapadni Ameriki.«

»Sem bral o takih rečeh. Tam na zapadu, praviš? Ali hodi s pištolo po svetu, pa na konju, kakor v cirkusu? Tistim krajem pravijo, Divji zapad' in slišal sem, da imajo tam ljudje ostroge in uzde iz čistega srebra.«

»Ti si pa res pravi teleban!« je dejal Harvey, vesel vzlic svoji nesreči. »Moj oče ne potrebuje konj. Kadar se hoče voziti, se pelje v svojem železniškem vozu.«

»Kako? Tovornem železniškem vozu?«

»Ne, svojem zasebnem vozu vendar. Si že kdaj videl zasebni železniški voz?«

»Gospod Slatin ima enega,« je dejal Dan oprezno. »Videl sem ga na glavnem kolodvoru v Bostonu in trije črnci so ga umivali.« (Dan je hotel reči, da so snajili okna.) »Ampak Slatin je lastnik skoraj vseh železnic na otoku Long Islandu, kakor pravijo, in pravijo tudi, da je kupil malodane polovico države New Hampshire, zgradil ves svoj svet z ograjo, vanj pa spustil leve, tigre, medvede, bivole, krokodile in druge take zverine. Ampak ta gospod Slatin je milijonar. Njegov železniški voz sem res videl.«

»Veš, moj oče pa je, kakor pravijo, večkratni milijonar in ima dva zasebna železniška voza. Eden ima ime po meni, »Harvey«, drugi pa po moji mami, »Konstanca.«

»Nehaj, nehaj!« je dejal Dan. »Tatej mi še nikdar ni dovolil, da bi se zaklel, ti se pa lahko, mislim. Preden bova nadaljevala, mi reci da lahko umrješ, ako se lažeš.«

»Seveda,« je odvrnil Harvey.

»To ni dosti. Reci: »Umriem naj, ako ne govorim resnice.«

»Umriem naj prav tukajle,« je dejal Harvey, »če ni vsaka beseda, ki sem jo govoril, gola resnica.«

»Pa sto in štirideset dolarjev in vse drugo?« je vprašal Dan. »Slišal sem te, kaj si pravil očetu, in jaz sem se že skoraj oziral po morju, da pride velika riba in te požre kakor Jona.«

Harvey je ves rdeč kakor kuhan rak živo zagotavljal resnico svojih besedi. Dan je bil prav razborit deček in izpraševanje teh desetero minut ga je prepričalo, da Harvey ni lagal — vsaj dosti ne. Mimo tega se je bil Harvey tudi zaklel z najstrašnejšo zaprisego, kar jih poznajo dečki, in je vendar ostal živ, sedel z rdeče prišpičenim nosom v odbočnem žlebu in pravil čudne stvari drugo za drugo.

»Pri Bogu!« je izpregovoril naposled Dan iz dna svoje duše, ko je Harvey končal z naštevanjem vseh reči o železniškem vozu, imenovanem niemu na čast. Nato pa se je zarežal in škodoželjno veselje se mu je razglenilo po širokem obrazu. »Verujem ti, Harvey. Tatej se je za enkrat pošteno uredil.«

»To je, da se je,« je rekel Harvey, ki je razmišljal, kako bi se kmalu maščeval.

»To se bo jezil. Tateju je grozno zoprno, če se moti v svoji sodbi.« Dan se je naslonil nazaj in se potapljaj po bedrih. »Ej, Hardy, nikar nam ne pokvari lova s tem, da ga bi jezil in dražil.«

»Nočem, da bi me še enkrat tako udaril. Mu že še vrnem.«

»Še nikdar nisem slišal, da bi kdo ta-

teju kaj takega vrnil. Prav gotovo bi te še enkrat udaril. Čim bolj je v zmoti, tem bolj bi te. Toda zlati rudniki po pištolo —«

»O pištolah nisem rekel besedice,« mu je Harvey segel v besedo, ker je govoril pod prisego.

»Res je, nisi. Torej dva zasebna železniška vozova, eden imenovan po tebi, drugi pa po materi. In dve sto dolarjev na mesec za majhne potrebe! Sedaj pa ležiš v odbočnem žlebu ter nočeš delati za deset dolarjev in pol na mesec! Kaj takega letos vse leto ne bomo slišali in doživeli!« In tiho se je zahehetal.

»Torej sem vendarle imel prav, jeli?« je dejal Harvey, ki je menil, da je našel človeka, ki sočustvuje z njim.

»Nak, nisi imel! Motiš se, kakor le kaj! Kar primi za delo pa se postavi poleg mene, sicer jih dobita obadva, ti in jaz, ker ti dajem potuho. Tatej mi vselej da dvakratni delež, ker sem njegov sin; prednosti ne daje nikomur. Mislim, da si silno hud na tateja. Tudi jaz sem bil včasih tak. Ampak tatej je strašansko pravičen človek; vse ribiško brodovje tako pravi.«

»Lepa pravica to-le, kaj?« se je oglašil Harvey in pokazal na udarjeni nos.

»To ni nič. Slaba kri gre pri tem iz človeka. Tatej je to storil zaradi tvojega zdravja. Ampak ti, da veš, jaz ne maram nič imeti s človekom, ki misli, da sem faj tat ali tatej ali kdorkoli z naše ladje. Mi nismo fakinska mornarska tolpa, kakor se tupačam klati po suhem. Ribiči smo in smo na tej ladji že šest in še več let skupaj. To si dobro zapiši za ušesa. Povedal sem ti že, da me tatej ne pusti preklinjati. Pravi, da je preklinjanje trapa, prazno, pa me nabunka, če zakolnem. Ampak ako ti verjamem tisto, kar si pravil o svojem atu pa njegovih rečeh, ti pa ne verjamem, kar pripoveduješ o svojih dolarjih. Ne vem, kaj si imel

po žepih, ko sem snžil tvojo obleko, ker nisem pogledal vanje; rekel bi pa s tvojimi besedami, ki si jih pravkar izpregovoril, da niti jaz niti tatej — in midva sva bila edina, ki sva se te doteknila, ko so te prinesli na krov — prav čisto nič ne veva o tvojem denarju. To ti povem jaz. Da veš!«

Puščanje krvi je vsekakor razvedrilo Harveyju glavo in mogoče je tudi samotnost morja malo pripomogla k temu. »Ta reč je popolnoma v redu,« je dejal in je ves zmuden povsili oči. »Meni se zdi, Dan, da res nisem bil posebno hvalen kot človek, ki so ga pravkar rešili, da se ni utopil.«

»No, malo si se pretresel in bil zmešan,« je odgovoril Dan. »Vsekakor sva bila samo jaz in tatej na krovu, ki sva to videla. Kuhar ne pride v obzir.«

»Lahko bi si bil mislil, da sem denar izgubil,« je dejal Harvey sam pri sebi; »ne bi smel psovati s tatom vsakogar, ki mi je prišel pred oči. Kje pa je tvoj oče?«

»V kabini. Kaj bi pa zopet rad od nje- ga?«

»Boš že videl,« je rekel Harvey in stopil precej se opotekajoč, kajti v glavi mu je še vedno vse brnelo, h kabinskim stopnicam, kjer je visela majhna ladijska ura. Troop je bil v čokoladasto in rumeno pobarvani kabini zaposlen z zapisnikom in ogromnim črnim svinčnikom, ki ga je od časa do časa vteknil med zobe.

»Nisem, ravnal popolnoma prav,« se je oglašil Harvey, iznenaden spricho svoje pohlevnosti.

»Kaj pa je zopet?« je vprašal kapitan.

»Si Dana napadel, kaj?«

»Ne, vas se tiče.«

»Tukaj sem in poslušam.«

»Veste, prišel — prišel sem, da se o pravičim,« je rekel Harvey prav živo. »Kedar rešijo človeka, da ne utone...« se je davil.

kalnega nadzornika državnih železnic g. Franca Frangeša s Spodnje Poljskave. Pokojni je bil splošno priljubljen in ugleden mož. To je dokazal tudi žalni sprehod, katerega se je udeležilo ogromno število njegovih prijateljev in znancev. Ob odprtem grobu se je poslovil od pokojnika domači župnik g. Zorko. Pevci s Pragerskega pa so mu zapeli zadnjič v slovo.

Prvi znanilci pomladi. Te dni smo opazili na Pragerskem več skorcev, prvih znanilcev bližajoče se pomladi. Ustavili so se na hrastu blizu šole, kjer so se zadržali veselo kramlajoč le nekaj časa in nato odleteli proti severu.

Sport

Sablaški turnir Maribor—Gradec.

Kakor smo že poročali, je priredil Mariborski akademski sablaški klub, podprt s sabljači iz Zagreba, dne 4. in 5. t. m. v Gradcu turnir z ondotnim deželnim sablaškim klubom, enim najstarejših v Evropi. Našo ekipo, ki se je v soboto 4. t. m. popoldne odpeljala v Gradec z dvema privatnima avtoma ter z velikim Li-

ningerjevim avtobusom, sta na meji pričakovala zastopnika omenjenega graškega sablaškega kluba ter kluba Blau-Orange. Radi dveh defektov na potu se je naš prihod v Gradec precej zakasnil; vendar je občinstvo, ki je sablaško dvorano napolnilo do zadnjega prostora, potrpežljivo čakalo na otvoritev turnirja, ki se je, po obojestranskih prijateljskih nagovorih moštva, pričel s floretom. V floretu je naše moštvo podleglo z 10:6, kar je za nas častno, ker so Gradčani v tem orozju posebno močni.

Zvečer je bil v hotelu »Nadvojvoda Ivan«, kjer so bili naši nastanjeni, nam v čast supé, prirejen od graškega kluba; udeležili so se ga tudi predstavniki mesta in države, med njimi komandant mesta; skupaj okoli 80 oseb. Za tem je bila v istem hotelu naši ekipi v čast prirejena od kluba Blau-Orange akademija s plesom, ki se ga je udeležilo okoli 250 oseb vabljene graškega občinstva s predstavniki tamošnjih oblasti. Oficielni del je trajal do dveh zjutraj.

Drugi dan popoldne je bila borba v epeju, ki se je končala za Gradčane s 5:4; ta razmeroma ugodni rezultat je presenetil, ker so v epeju oni absolutni

favoriti in nismo mi računali niti na eno zmago. Kljub prekratemu nočnemu počitku so se naši to dopoldne držali izredno dobro in so dosegli splošno priznanje tamošnjega izredno discipliniranega občinstva; ta del borbe je bil tudi najlepši. Enako splošno, pa obratno iznenadenje, smo dočakali tega dne popoldne, ko smo v sablji izgubili 10:6; kajti v tem orozju smo se z Zagrebčani zavedali absolutne nadmoči nad Gradčani.

Vrnili smo se proti 10. uri zvečer. Gradčani so nas sprejeli nadvse priščno in gostoljubno in zaslužijo vso hvalo. Naši sabljači so dobili vsi znake deželnega sablaškega kluba v spomin, gđc. Mirovič šopek, klub izredno lepo zastavico; slično zastavico je Gradčanom izročil tudi naš klub s svoje strani.

Od Mariborčanov so se borili: gđc. Mirovič, gg. dr. Pihler, Vičar in Uršič, od Zagrebčanov gg. Štein, inž. Arnstein, Pintarič in Ivančič. Vsega skupaj je bilo v naši ekipi, včevši funkcionarje in spremstvo, 28 oseb. — Na banketu so govorili z avstrijske strani gg. dvorni svetnik Offenbach in dr. Fux-Eschenegg, z naše gg. senator dr. M. Ploj in ravnatelj dr. Jos. Tominešek.

Čakovečki S. K. je imel te dni svoj letni občni zbor. Pri volitvah je bila izvoljena naslednja nova uprava: predsednik g. dr. Jerko Franetovič, podpredsednik gg. Jungwirth in Fišer, tajnika dr. S. Mežnarič in dr. Žigič. Ostali člani odbora so sami izkušeni sportni delavci. Klub šteje 200 članov, od teh 45 aktivnih igralcev.

Medklubski odbor LNP, službeno. V nedeljo 12. t. m. se odigrajo na igrišču ISSK Maribora te-le tekme: ob 14. uri prijateljska tekma ISSK Maribora rezerva:SK Železničar rezerva, in ob 15.30 prijateljska tekma prvih moštov ISSK Maribora:SK Železničarja. Službujoči odbornik g. Mazi. Tajnik.

Odbor za delegiranje sodnikov pri MOLNP, službeno. Nedeljske tekme sodijo: ISSK Maribor rezerva:SK Železničar rezerva g. Vesnaver; ISSK Maribor I:SK Železničar I g. Nemeč.

Tekmovanje za nogometno državno prvenstvo se nadaljuje v nedeljo 12. t. m., in sicer se srečajo: v Zagrebu Hašk: BASK, v Osijeku Slavija:BSK, v Ljubljani Primorje:Concordia, v Beogradu Jugoslavija:Gradjanski in v Novem Sadu Vojvodina:Slavija (Sarajevo).

Mali oglasi

Razno

VSI KUPUJEMO
in prodajamo dobre knjige, starinski porcelan, kakor vaze, figure, servise, zlat nakit, srebrnino, svečnike, nastavke, bronaste predmete, pohištvo, obleke, godala itd. v Grajski starinariji, Trg svobode 1 — kajti tam je najbolje. 443

Prodaj

NOVA HIŠA
na Pobrežju, 2 sobi, kuhinja, vrt, na prodaj, tudi za hranilne knjige, Jugoslovanska hranilnica in posojilnica, Kralja Petra trg. 809

PLETARNA,
zelo dobro vpeljana trgovina, radi družinskih razmer zelo poceni na prodaj, tudi proti hranilni knjižici. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »Pletarna«. 807

DOSTAVIM MLEKO
na dom po Din 2.— liter. Ponudbe pod »Mleko« na upravo »Večernika«. 815

BREZSTENSKI VOZ
na vzmet, nosilnost 15 meter-skih stotov, nov mesarski voz in več ročnih vozičkov na prodaj. Laminger, Slovenska ulica 26. 802

NA PRODAJ
omara za obleko in perilo v zelo dobrem stanju. Vprašati v Dr. Karl Verstovškovi ulici št. 6. II. nadst. vrata 19.

Stanovanje

STANOVANJE,
soba in kuhinja, išče mirna stranica brez otrok v sredini mesta ali proti Krčevini. Naslov v upravi »Večernika«.

DVOSOBNO STANOVANJE
s kabinetom v Sodni ulici, lepo in solčno v tretjem nadstropju, zamenja za večje trisobno v centru mesta. Naslov v upravi »Večernika«.

VEČJE, DVOSOBNO ALI TRISOBNO STANOVANJE
iščem s 1. aprilom. Naslov v upravi »Večernika«. 902

Sobo odda

SOBO
v bližini kasarne oddam bolj-šemu gospodu ali oficirju. Vprašati: Ob želenici 8, v trgovini. 814

OPREMLJENO SOBO
oddam 1 ali 2 osebam. Kor-ševa ul. 6, vrata 7. 818

Kupim

HRANILNE KNJIGE
od vseh zavodov kupim. Ponudbe pod »Gotovina« na upravo »Večernika«. 812

KUPIM VLOŽNE KNJIZICE
Posojilnice Maribor, Narodni dom. Ponudbe na upravo li-sta pod »300.000.—«. 817

Posolilo

DIN 500.— DO 1000.—
posojila iščem proti obrestim in vknjižbo na nezadolženo posestvo. Naslov pove uprava Večernika. 9041

KDO POSODI Din 500.—
proti sigurnemu jamstvu in dobri obresti? Ponudbe pod »Nujno za semena« na upravo »Večernika«. 905

KDOR MI POSODI
8 do 9000.— Din proti varnosti, mi dam za obresti hrano in stanovanje. Ponudbe na upravo »Večernika« pod »št. 650«. 813

NAJLEPŠA

ROČNA DELA

kelim, gobelin, filet in dichter
C. BÜDEFELDT. MARIBOR
GOSPOSKA UL. 46

VELEZANIMIVI ROMAN

PROKLETSTVO LJUBEZNI

DOBITE TUDI V UPRAVI JUTRA IN VEČERNIKA,
MARIBOR, GOSPOSKA UL. 11

CENA ZA OBA DELA 35 DIN